

Briselē, 12.3.2018
COM(2018) 93 final

2018/0042 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,
ar ko attiecībā uz riska darījumiem segto obligāciju veidā groza Regulu (ES)
Nr. 575/2013

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SWD(2018) 50 final} - {SWD(2018) 51 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Komisija šodien apstiprināja vairākus pasākumus (paketi), ar kuriem paredzēts padziļināt kapitāla tirgu savienību, kā arī paziņojumu “Kapitāla tirgu savienības izveides pabeigšana līdz 2019. gadam – laiks paātrināt īstenošanu”. Minētā pakete ietver šo priekšlikumu, kā arī priekšlikumu par ES regulējumu attiecībā uz segtajām obligācijām, priekšlikumu par ieguldījumu fondu pārrobežu izplatīšanas veicināšanu, priekšlikumu par regulējumu attiecībā uz Eiropas uzņēmumiem paredzētu kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējiem, priekšlikumu par valsts tiesību aktiem, kas piemērojami prasību cesijas sekām attiecībā uz trešām personām, un paziņojumu par valsts tiesību aktiem, kas piemērojami vērtspapīru darījumu sekām īpašuma tiesību ziņā.

Segtās obligācijas ir kredītiestādes parādsaistības, kas nodrošinātas ar norobežotu aktīvu portfeli, pret kuru obligāciju turētājiem kā privileģētiem kreditoriem ir tiešas prasījuma tiesības. Vienlaikus obligāciju turētāji parasto kreditoru statusā saglabā prasījuma tiesības pret emitējošo struktūru. Šo dubulto prasījumu – pret seguma portfeli un emitentu – sauc par “divejāda prasījuma” mehānismu.

Segto obligāciju emitenti ir kredītiestādes, šīs obligācijas ir svarīgs un efektīvs finanšu resursu avots Eiropas bankām. Tās atvieglo hipotekāro un publiskajam sektoram izsniegto aizdevumu finansēšanu, tādējādi atbalstot aizdošanu plašākā nozīmē. Segto obligāciju ievērojama priekšrocība salīdzinājumā ar citiem banku finanšu resursu veidiem, piemēram, ar aktīviem nodrošinātiem vērtspapīriem, ir tā, ka bankas risku patur savā bilancē un ka ieguldītājiem ir tiešs prasījums pret banku. Tādēļ segtās obligācijas dod bankām iespēju aizdot ne tikai vairāk, bet arī drošāk. Tas ir viens no galvenajiem iemesliem, kādēļ finanšu krīzes laikā segtajām obligācijām bija labāki rādītāji nekā citiem finansēšanas instrumentiem. Laikā, kad citi Eiropas banku finanšu resursu avoti izsīka, tās izrādījās uzticams un stabils finansējuma avots.

ES mēroga regulējums attiecībā uz segtajām obligācijām pilnveidotu to kā stabila un rentabla finanšu resursu avota izmantošanu kredītiestādēs, īpaši tur, kur tirgi ir mazāk attīstīti, lai palīdzētu finansēt reālo ekonomiku atbilstoši kapitāla tirgu savienības (KTS) mērķiem. Minētais regulējums arī nodrošinātu plašāku un drošāku ieguldījumu iespēju spektru ieguldītājiem un palīdzētu saglabāt finanšu stabilitāti. Dalībvalstīm būs jātransponē šie noteikumi, nodrošinot, ka to segto obligāciju regulējumi atbilst uz principiem balstītām prasībām, kas izklāstītas šajā priekšlikumā. Tādēļ visu segto obligāciju gadījumā visā Eiropā būs jāievēro saskaņošanas minimuma prasības, kas izklāstītas šajā priekšlikumā.

Regulējums attiecībā uz segtajām obligācijām ir iekļauts Komisijas darba programmā 2018. gadam¹. Nodomu vēstulē, kas tika publicēta pēc Eiropas Komisijas priekšsēdētāja jaunākās runas par stāvokli Savienībā, viņš apliecināja, ka līdz 2018. gada beigām ir jāievieš vai jāpabeidz veicinošs regulējums attiecībā uz segtajām obligācijām, lai nodrošinātu padziļinātu un taisnīgāku iekšējo tirgu.² Komisija šo nodomu apliecināja 2017. gada jūnijā KTS rīcības plāna vidusposma novērtēšanas ietvaros.³

¹ COM(2017) 650.

² Eiropas Komisija (2017). “Stāvoklis Savienībā 2017. gadā: Nodomu vēstule priekšsēdētājam Antonio Tajāni un premjerministram Jiri Ratasam”.

³ COM(2017) 292.

Segto obligāciju tirgus attīstība dažādās vienotā tirgus daļās nenorit vienlīdz raiti; dažās dalībvalstīs tās ir ļoti svarīgas, citās – mazāk svarīgas. Turklāt Savienības tiesību aktos tās ir aplūkotas tikai daļēji. Lai gan uz tām attiecas dažādā ziņā preferenciāls prudenciālās uzraudzības un regulatīvais režīms, ņemot vērā to, ka riski ir mazāki (piem., bankām, kas tajos iegulda, nav jāizveido tik daudz regulatīvā kapitāla, cik tas nepieciešams, ieguldot citos aktīvos), Savienības tiesību aktos nav vispusīgi aprakstīts, kas īsti ir segto obligāciju būtība. Attiecībā uz segtajām obligācijām gan ir paredzēti preferenciāli režīmi, kas noteikti Direktīvā 2009/65/EK⁴. Tomēr minētā definīcija tika izstrādāta ar konkrētu nolūku – ierobežot to aktīvu loku, kuros pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi (PVKIU) var veikt savus ieguldījumus, – un nav piemērota KTS politikas mērķiem, kas ir plašāki.

Savienības tiesiskajam regulējumam attiecībā uz segtajām obligācijām ir jāpalielina kredītiestāžu spēja nodrošināt finansējumu reālajai ekonomikai un jāveicina segto obligāciju attīstība visā Savienībā, it īpaši dalībvalstīs, kurās pašlaik vēl nepastāv segto obligāciju tirgus.

Regulējums arī palielinātu kapitāla un ieguldījumu pārrobežu plūsmas. Tādējādi tas veicinātu KTS izveidi un, konkrētāk, kredītiestāžu iespēju pilnīgāku izmantošanu visas ekonomikas atbalstam. Konkrētāk, tas nodrošinātu to, ka banku rīcībā ir plašs drošu un efektīvu finansēšanas rīku klāsts.

Regulējums sastāv no vienas direktīvas un vienas regulas – šie abi instrumenti ir jāuztver kā vienota pakete.

Ar šo ierosināto regulu galvenokārt tiks grozīts Regulas (ES) Nr. 575/2013 (Kapitāla prasību regulas (KPR)) 129. pants. Grozījumi gan balstās uz pašreizējo prudenciālās uzraudzības režīmu, tomēr papildus tiek ieviestas prasības par virsnodrošināšanas minimumu un aizstājējaktīviem. Tie stiprinātu prasības attiecībā uz segtajām obligācijām, kurām piemēro preferenciālu kapitāla režīmu.

Ierosinātajā direktīvā tiks konkretizēti segto obligāciju pamatelementi un sniegta kopīga definīcija kā konsekvents un pietiekoši detalizēts atsaucē avots prudenciālās regulēšanas vajadzībām, kas piemērojams dažādās finanšu nozarēs. Ar to tiks noteiktas instrumenta strukturālās iezīmes, segtajām obligācijām specifiska publiskā uzraudzība, noteikumi par marķējuma “Eiropas segtās obligācijas” izmantošanas iespējām un kompetento iestāžu pienākumi publicēt informāciju segto obligāciju jomā.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Priekšlikums ir daļa no notiekošā darba pie tā, lai nodrošinātu, ka segtajām obligācijām ir pietiekama kvalitāte, kas attaisnotu to, ka tām joprojām piemēro preferenciālu režīmu.

Tas ir balstīts uz Eiropas Banku iestādes (EBI) pašreizējo darbu pie tā, lai apzinātu paraugpraksi segto obligāciju emisijas jomā.⁵ Šis darbs ir atbilde uz Eiropas Sistēmisko risku

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīva 2009/65/EK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) (OV L 302, 17.11.2009., 32. lpp.).

⁵ *Report on EU covered bond frameworks and capital treatment*, EBI (2014); *Report on covered bonds — recommendations on harmonisation of covered bond frameworks in the EU*, EBI (2016), EBA-Op-2016-23.

kolēģijas (ESRK) ieteikumu apzināt paraugpraksi un to novērot, lai visā Savienībā nodrošinātu noturīgus un konsekventus regulējumus attiecībā uz segtajām obligācijām.⁶

Ar šo priekšlikumu atbilstoši EBI ieteikumiem tiek grozīti spēkā esošie tiesību akti, tādējādi panākot, ka tie ir pilnīgi konsekventi ar politikas noteikumiem prudenciālās uzraudzības prasību jomā attiecībā uz finanšu iestādēm, kas iegulda segtajās obligācijās.

- **Saskanība ar citām ES politikas jomām**

Viens no Komisijas svarīgākajiem mērķiem ir ieguldījumu stimulēšana un jaunu darbvietu radīšana. Komisija ir uzsākusi vairākas iniciatīvas, ar kurām paredzēts nodrošināt, ka ieguvums no finanšu sistēmas šajā ziņā ir pilnīgs. Pirmā no tām ir KTS, kas saistīta ar vairākām iniciatīvām par finansējuma aktivizēšanu Eiropas izaugsmes vajadzībām. Segtās obligācijas ir jāskata KTS kontekstā, jo pašlaik Eiropā finansējums no bankām ir absolūti svarīgākais finansējuma avots, un viens no KTS pasākumiem ir pilnīgāk izmantot banku iespējas atbalstīt ekonomiku kopumā. Segtās obligācijas ir uzskatāms par efektīvu un stabilu rīku Eiropas bankām finanšu resursu piesaistei. Tiesiskais regulējums par segto obligāciju darbības saskaņošanu ir jāskata šādā plašākā politikas kontekstā.

Cits svarīgs Komisijas mērķis finanšu tirgu jomā ir nodrošināt, ka kapitāla prasības attiecībā uz bankām nodrošina, ka ar aktīviem saistītie riski tiek atspoguļoti attiecīgās bankas bilancē. Atbilstoši tam KPR prasības nodrošina, ka ar segtajām obligācijām, kurām piemēro vislabvēlīgāko režīmu, vienveidīgi un augstā līmenī tiek panākta ieguldītāju tiesību aizsardzība. Tomēr, tā kā Savienības tiesību aktos nav vispusīgi atrunāts, kāda īsti ir segto obligāciju būtība (sk. iepriekš), ir nepieciešama saskaņošana, lai nodrošinātu, ka segtajām obligācijām visā Savienībā ir līdzīgi strukturālie parametri, kas tās padara atbilstīgus attiecīgajām prudenciālās uzraudzības prasībām. Tādēļ segto obligāciju regulējuma saskaņošana atbilst Komisijas mērķim – finanšu stabilitātei, uz ko tā tiecas, īstenojot regulēšanu attiecībā uz finanšu tirgiem.

2. TIESISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN SAMĒRĪGUMS

- **Tiesiskais pamats**

Ierosinātā grozījuma tiesiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 114. pants, t. i., tas pats tiesiskais pamats, kas aktam, ko ar to groza.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Tā kā Savienības tiesību aktos ir paredzēts preferenciāls kapitāla režīms attiecībā uz segtajām obligācijām, saistītās prasības ir jāgroza Savienības mērogā. Turklāt tiek uzskatīts par nepieciešamu prasības par preferenciālu kapitāla režīmu reglamentēt Savienības mērogā, lai konsekventā veidā nodrošinātu ieguldītāju tiesību aizsardzību un vienādas konkurences apstākļus Eiropas kredītiestādēm.

- **Samērīgums**

Priekšlikums nodrošina līdzsvaru starp pietiekoši noturīgu regulējumu attiecībā uz segtajām obligācijām, kurām piemēro preferenciālu režīmu, un izvairīšanos no nesamērīga emisijas izmaksu palielinājuma. Tiecoties pēc pareizā līdzsvara, Komisija apsvēra visas saistītās izmaksas un potenciālos ieguvumus (sk. pievienoto ietekmes novērtējumu). Priekšlikums ir

⁶ Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas 2012. gada 20. decembra ieteikums par kredītiestāžu finanšu resursiem (ESRB/2012/2) (2013/C 119/01).

balstīts uz ieteikumiem no EBI 2016. gada ziņojuma, tomēr tajā ir paredzētas dažas nelielas atšķirības (t. i., daži noteikumi ir mazāk detalizēti, nekā paredzēts EBI ziņojumā). Tas tāpēc, lai atstātu lielākas iespējas aizsargāt jau labi funkcionējošās valstu sistēmas, kā apspriešanas gaitā ļoti ieteica ieinteresētās personas, un vēl vairāk palielina priekšlikuma samērīgumu. Atšķirības nav saistītas ar segto obligāciju strukturālajām pamatiezīmēm un to uzraudzību.

Priekšlikums ietver noteikumus par to tiesību saglabāšanu, kuras izriet no esošajām segtajām obligācijām, lai izlīdzinātu to emitentu un tirgu izmaksas. Kā liecina ietekmes novērtējums, sagaidāmās izmaksas var uzskatīt par samērīgām attiecībā pret sagaidāmajiem ieguvumiem.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Regula ir piemērotākais instruments, jo tās normas aizstāj Regulas (ES) Nr. 575/2013 normas attiecībā uz segto obligāciju atbilstību preferenciāla kapitāla režīma piemērošanai. Tas rada tādas pašas tiešās juridiskās sekas kā pašreizējā regula, nodrošinot, ka visā Savienībā konsekvēnti tiek sasniegti priekšlikuma mērķi, un veicinot lielāku noteiktību un vienādas konkurences apstākļus emitentiem un ieguldītājiem.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude**

Šī iniciatīva par segtajām obligācijām attiecas uz jomu, kas Savienības tiesību aktos vēl lielā mērā nav aplūkota.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Komisija šā priekšlikuma sagatavošanas gaitā vairākkārt apspriedās ar ieinteresētajām personām, piemēram, rīkojot:

- i) atklātu sabiedrisko apspriešanos par segtajām obligācijām (no 2015. gada septembra līdz 2016. gada 6. janvārim);
- ii) sākotnējā ietekmes novērtējuma publicēšanu (2017. gada 9. jūnijā);
- iii) divas ekspertu grupas banku, maksājumu un apdrošināšanas jomā (turpmāk “EGBPF”) sanāksmes un vienu Finanšu pakalpojumu komitejas (turpmāk “FSC”) sanākumi.

KTS rīcības plāna kontekstā sabiedriskās apspriešanās nolūks bija izvērtēt dalībvalstu segto obligāciju tirgu trūkumus un ietekmējamību un ieguvumus no Eiropas mēroga regulējuma. Lai gan respondenti pauda bažas, ka noteikumu saskaņošana, kas balstīta uz vienas un tās pašas pieejas izmantošanu visos gadījumos, varētu kaitēt labi funkcionējošiem tirgiem, mazināt elastīgumu un piedāvāto produktu klāstu, viņi pauda arī rezervētu atbalstu mērķtiecīgai ES mēroga rīcībai, ja vien saskaņošana būtu balstīta uz principiem un spēkā esošajiem regulējumiem un ņemtu vērā dalībvalstu tirgu īpatnības. Apspriešanās rezultāti tika apspriesti publiskajā uzklaušanās, kas notika 2016. gada 1. februārī.⁷

Komisija saistībā ar sākotnējo ietekmes novērtējumu saņēma četras atbildes, kurās visās pausts atbalsts ES likumdošanas iniciatīvai. Respondenti pievērsās konkrētiem dalībvalstu regulējumu aspektiem (piem., likviditātei) un atkārtoja vispārējo uzskatu par atbalstu noteikumu saskaņošanai, vienlaikus izvairoties no dalībvalstīs pastāvošo, labi funkcionējošo sistēmu apdraudēšanas.

⁷ Sabiedriskās apspriešanas rezultāti ir pieejami šeit: http://ec.europa.eu/finance/consultations/2015/covered-bonds/index_en.htm

Pirmajā *EGBPI* sanāksmē (2017. gada 9. jūnijā) dalībvalstu vairākums pauda atbalstu segto obligāciju regulējumam Savienības mērogā, kurā ņemti vērā EBI 2016. gada ieteikumi, ja vien tas arī turpmāk būtu balstīts uz principiem. Otrajā sanāksmē (2017. gada 28. septembrī) notika detalizētāka apspriešana, tomēr visumā dalībvalstis joprojām atbalstīja uz principiem balstītu pieeju. Dalībvalstis līdzīgus viedokļus pauda arī *FSC* sanāksmē 2017. gada jūlijā.

Priekšlikumā ir ņemtas vērā arī pēcāk notikušas tikšanās ar ieinteresētajām personām un ES iestādēm. Visumā (lai gan tendence bija galveno uzmanību pievērst aspektiem, kas nozīmīga attiecīgā respondenta situācijai) ieinteresētās personas galveno uzmanību pievērsa līdzsvaram starp nepieciešamību mainīt spēkā esošo regulējumu, lai ņemtu vērā bažas prudenciālās uzraudzības ziņā, un vēlmi izvairīties no kaitējuma dalībvalstīs pastāvošām labi funkcionējošām sistēmām. Atbildes, kurās galvenā uzmanība pievērsta bažām prudenciālās uzraudzības ziņā attiecībā uz segto obligāciju preferenciālo režīmu, galvenokārt tika saņemtas no ESRK, EBI un Eiropas Centrālās bankas un mazākā apmērā arī no kompetentajām iestādēm dalībvalstīs, kurās pastāv labi attīstīti segto obligāciju tirgi, un no kredītreitingu aģentūrām, savukārt uzsvars uz labi funkcionējošiem dalībvalstu tirgiem tika pausts galvenokārt to dalībvalstu atbildēs, kurās pastāv labi attīstīti segto obligāciju tirgi, no emitentiem un no ieguldītājiem.

Eiropas Parlaments arī pauda atbalstu rīcībai, aicinot izveidot Eiropas tiesisko regulējumu attiecībā uz segtajām obligācijām.⁸

- **Ekspertu atzinumu apkopošana un izmantošana**

EBI 2014. gada 1. jūlijā nāca klajā ar ziņojumu, kurā apzināta paraugprakse ar nolūku visā Savienībā nodrošināt noturīgus un konsekventus regulējumus attiecībā uz segtajām obligācijām.⁹ Ziņojums tika sagatavots, atbildot uz ESRK 2012. gada decembra ieteikumu par kredītiestāžu finanšu resursiem.¹⁰ Tajā ir izklāstīts arī EBI atzinums par to, cik atbilstīga ir pašreizējā prudenciālās uzraudzības režīma piemērošana segtajām obligācijām, atbildot uz Komisijas 2013. gada decembra aicinājumu sniegt ieteikumus, pamatojoties uz KPR 503. pantu.¹¹

Pēc tam ESRK ieteica EBI novērot segto obligāciju tirgus darbību, atsaucoties uz tās apzināto paraugpraksi, un aicināja EBI sniegt ieteikumus par turpmākiem pasākumiem, ja tādi būtu nepieciešami.

Atbildot uz to, EBI 2016. gada decembrī sagatavoja dokumentu “*Report on covered bonds — recommendations on the harmonisation of covered bond frameworks in the EU*”. Tas ietver vispusīgu izvērtējumu par attīstību regulēšanas jomā attiecībā uz segto obligāciju regulējumiem atsevišķās dalībvalstīs, ar īpašu uzsvaru uz saskaņošanu ar iepriekšējā ziņojumā minēto paraugpraksi. Balstoties uz šā izvērtējuma rezultātiem, EBI aicināja veikt likumdošanas pasākumus, lai saskaņotu segto obligāciju regulējumu visas Savienības mērogā.

Šis priekšlikums ir balstīts uz EBI izvērtējumu un ieteikumiem. Tas atšķiras tikai dažos nelielos jautājumos, piem., par detalizācijas pakāpi attiecībā uz atvasinātajiem instrumentiem,

⁸ 2017. gada 4. jūlija rezolūcija par ziņojumu “Virzība uz Eiropas satvaru attiecībā uz segtajām obligācijām” (2017/2005(INI)).

⁹ *Report on EU covered bond frameworks and capital treatment*, EBI (2014).

¹⁰ Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas 2012. gada 20. decembra ieteikums par kredītiestāžu finanšu resursiem (ESRB/2012/2) (2013/C 119/01).

¹¹ Aicinājums EBI sniegt ieteikumus par kapitāla prasībām attiecībā uz segtajām obligācijām (Ares(2013) 3780921 (20.12.2013.)).

kuri ietilpst seguma portfeli; par seguma portfeļa novērošanu, kas nav obligāta, un par virsnodrošināšanas līmeni.

Komisija 2016. gada augustā bija pasūtījusi pētījumu no ICF¹², ar ko bija paredzēts novērtēt pašreizējo segto obligāciju tirgu darbības rezultātus, kā arī izmaksas un ieguvumus saistībā ar potenciālu ES mēroga rīcību. Pētījumā, kas publicēts 2017. gada maijā, ir aplūkoti EBI ieteikumu potenciālie ieguvumi un izmaksas. Kopumā tajā secināts, ka potenciālie ieguvumi no likumdošanas iniciatīvas pārsniedz potenciālās izmaksas un ka tas ir pietiekams pamats likumdošanas pasākumiem.

Bāzeles Banku uzraudzības komiteja (turpmāk “BCBS”) 2017. gada decembrī pabeidza uzsāktās pēckrīzes regulatīvās reformas saistībā ar Banku uzraudzības komitejas trešo starptautisko regulējumu attiecībā uz bankām (Bāzele III)¹³. Šo reformu ietvaros BCBS pārstrādāja standartizēto pieeju par kredītrisku, citstarp iekļaujot jaunus standartus par riska darījumiem ar segtajām obligācijām. Pirmoreiz jaunie starptautiskie standarti lielā mērā dublē ES pieeju, kas izmantota KPR regulējumā, uz segto obligāciju riska darījumiem attiecinot labvēlīgākus, mazākus riska svērumus, ja ievēroti vairāki nosacījumi. Tādējādi tiek atzīts, ka ES režīms attiecībā uz segtajām obligācijām ir prudenciālā ziņā darbībspējīgs un pamatots ar pamatā esošajiem instrumenta parametriem.

• Ietekmes novērtējums

Šim priekšlikumam ir pievienots ietekmes novērtējums, kas 2017. gada 6. oktobrī tika iesniegts Regulējuma kontroles padomei (RKP), bet 2017. gada 17. novembrī tika apstiprināts¹⁴.

RKP puda atzinību par vispusīgo un labi strukturēto ietekmes novērtējuma saturu un atzina, ka tajā intervences loģika piemērota sistemātiski un ka tas lielā apmērā ietver kvantitatīvu informāciju kā pierādījumus par tajā norādītajiem konstatējumiem. RKP ieteica ziņojumā veikt dažus uzlabojumus:

- a) norādot iemeslus, kādēļ “29. regulējums” uzskatāms par neinteresantu; un
- b) ieviešot lielāku skaidrību par “saskaņošanas minimuma” pieejas galvenajiem elementiem un par to, vai (un kā) tie atšķiras no EBI ieteikumos teiktā (šajā nolūkā ir pievienots 6. pielikums).

Ietekmes novērtējums tika attiecīgi grozīts, ņemot vērā arī papildu ieteikumus no RKP:

- i) detalizētāks skaidrojums par Eiropas nodrošinātajām parādzīmēm (ENP);
- ii) detalizētāka argumentācija par segto obligāciju emisijas priekšrocībām;
- iii) pamatīgāks izvērtējums par regulējuma saskaņošanas ietekmi uz pārrobežu tirdzniecību ar segtajām obligācijām (emisiju, ieguldīšanu);
- iv) neizmantots variants, kas nepārsniedz pielāgojumus prudenciālās uzraudzības režīmā attiecībā uz segtajām obligācijām;
- v) vispusīgāks skaidrojums par “pastarpināta finansējuma efektu” (*pass-through effect*), kas izklāstīts finanšu literatūrā; un

¹² “Covered bonds in the European Union: harmonisation of legal frameworks and market behaviours”, ICF (2017).

¹³ Basel III: finalising post-crisis reforms, Bāzeles Banku uzraudzības komiteja (7.12.2017.).

¹⁴ SWD(2018) 51 un SWD(2018) 50.

vi) tabula, kurā parādītas saiknes starp uzraudzības pasākumiem un ieguvumiem etalonrādītāju ziņā.

Komisija apsvēra vairākus politikas risinājuma variantus attiecībā uz segto obligāciju tirgu attīstīšanu un prudenciālās uzraudzības problēmu risināšanu. Tie atšķiras saskaņošanas pakāpes ziņā – no neregulatīva risinājuma varianta līdz variantiem, kas paredz pilnīgu saskaņošanu, proti:

- Pamatscenārijs: bez izmaiņām;
- 1. variants: neregulatīvais variants;
- 2. variants: minimāla saskaņošana, balstoties uz dalībvalstīs pastāvošajiem regulējumiem;
- 3. variants: pilnīga saskaņošana, aizstājot dalībvalstīs pastāvošos regulējumus; un
- 4. variants: “29. regulējums”, kas darbojas paralēli valstu regulējumiem.

1. variants (neregulatīvais) tiek uzskatīts par mērķu sasniegšanas ziņā neiedarbīgu, jo nav nekādas garantijas, ka dalībvalstis ievēros paraugpraksi. 3. variants (pilnīga saskaņošana), iespējams, sasniegtu mērķus, tomēr tas varētu traucēt esošo labi funkcionējošo tirgu darbībai. 4. variants (“29. regulējums”, kas emitentiem nozīmē pilnīgi integrētu, brīvprātīgu režīmu, kas ir alternatīvs valstu tiesību aktiem par segtajām obligācijām un kam nav nepieciešami grozījumi spēkā esošajos valstu tiesību aktos) ir atkarīgs no tā, vai nozares veiktā ieviešana ir iedarbīga. Apspriešanās rezultāti liecina, ka šāda ieviešana ir mazticama; tas mazinātu iespējas sasniegt noteiktos mērķus. Paralēls regulējums veicinātu arī sadrumstalotības pastiprināšanos un izmaksu dublēšanos.

Paturētais variants ir 2. variants (saskaņošanas minimums, kas balstīts uz dalībvalstu regulējumiem). Ar paturēto variantu lielākā daļa iniciatīvas mērķu tiek sasniegta ar samērīgām izmaksām. Tajā ir arī līdzsvarota elastība, kas nepieciešama, lai ievērotu dalībvalstu īpatnības, un vienveidība, kas nepieciešama saskaņotībai Savienības mērogā. Šķiet ticami, ka tas būs visiedarbīgākais mērķu sasniegšanas ziņā, bet vienlaikus arī efektīvs un ar nelielu traucējošu ietekmi un mazām pārejas posma izmaksām. Tas ir arī viens no vērienīgajiem variantiem regulēšanas ziņā, bet vienlaikus tam pausts vislielākais atbalsts no ieinteresētajām personām.

Šā varianta īstenošana stimulētu segto obligāciju tirgu attīstību tur, kur tie vēl nepastāv vai nav pietiekoši attīstīti. Tas arī mazinātu finanšu resursu izmaksas emitentiem, palīdzētu dažādot ieguldītāju loku, atvieglotu pārrobežu ieguldīšanu un piesaistītu ieguldītājus ārpus ES. Kopumā tas samazinātu aizņemšanās izmaksas.

Ar šo variantu tiktu risinātas bažas prudenciālās uzraudzības ziņā, tai skaitā attiecībā uz tirgus inovāciju, un tiktu nodrošināts tāds ieguvums prudenciālās uzraudzības ziņā, ka produkta strukturālie parametri tiek pielāgoti preferenciālam prudenciālās uzraudzības režīmam Savienības mērogā. Tas stiprinātu ieguldītāju tiesību aizsardzību, un tā kredīt kvalitāti uzlabojotās iezīmes samazinātu izmaksas saistībā ar uzticamības pārbaudi.

Ir sagaidāms, ka vēlamajā variantā vienreizējas un regulāras tiešās administratīvās izmaksas pieaugs emitentiem zemo izmaksu valstīs (tiesību sistēmās) (sk. ietekmes novērtējumu). Pieaugtu arī uzraudzības iestāžu izmaksas. Vienlaikus emitentiem būtu ieguvums no zemākām finanšu resursu izmaksām, bet iedzīvotājiem – mazākas aizņemšanās izmaksas.

Ieguldītājiem izmaksas nepieaugtu, ņemot vērā, ka samazinās izmaksas saistībā ar uzticamības pārbaudi.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Paketei par segtajām obligācijām un, konkrētāk, direktīvai, kas pievienota šim priekšlikumam, ir mērķis saskaņot jomu, kas pašlaik pārsvarā ir reglamentēta katrā dalībvalstī atsevišķi. Ar direktīvā paredzēto saskaņošanas minimumu tiks panākta vienkāršošana dalībvalstu regulējumu pamatelementu elementāras pielāgošanas izteiksmē.

- **Pamattiesības**

ES ir apņēmusies ievērot augstus standartus pamattiesību aizsardzības jomā. Šajā kontekstā ir mazticams, ka priekšlikumam būs tieša ietekme uz šīm tiesībām, kas minētas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmēs Savienības budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un pārskatu sniegšanas kārtība**

Pievienotais priekšlikums par jaunu direktīvu attiecībā uz segtajām obligācijām ietver vispārīgu plānu par segto obligāciju tirgu attīstības uzraudzīšanu, paredzot, ka Komisija ciešā sadarbībā ar EBI un vismaz piecus gadus pēc transponēšanas termiņa veic direktīvas izvērtēšanu un ziņo Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par saviem galvenajiem konstatējumiem.

Izvērtēšana ir veicama atbilstoši Komisijas labāka regulējuma pamatnostādņēm. Ziņojumā ir aplūkojama arī segto obligāciju emisija atbilstoši KPR 129. pantam, attīstība attiecībā uz aktīviem, ar kuriem nodrošina emisiju, un virsnodrošināšanas līmeni.

Attiecībā uz šo priekšlikumu nav paredzēti nekādi konkrēti īstenošanas plāni vai uzraudzīšana, izvērtēšanas un pārskatu sniegšanas kārtība.

- **Konkrētu priekšlikuma noteikumu detalizēts skaidrojums**

Regulas (ES) Nr. 575/2013 129. panta grozīšana

129. pants tiek grozīts, lai ieviestu jaunas prasības par virsnodrošināšanas minimumu un aizstājējaktīviem. Iepriekšējie noteikumi attiecībā uz pārredzamību tiek pārcelti uz jaunās direktīvas daļu, kurā definētas segto obligāciju strukturālās iezīmes.

Ar 129. panta 1. punkta d) apakšpunkta ii) punktu un f) apakšpunkta ii) punktu ir atļauts segtās obligācijas nodrošināt ar prioritārajām ieguldījumu apliecībām, kuras emitējusi Francijas “Fonds Communs de Titrisation” vai līdzvērtīga struktūra, kuras darbību reglamentē tās dalībvalsts tiesību akti, kurā ar konkrētiem nosacījumiem tiek veikta mājokļu vai komerciālo nekustamo īpašumu riska darījumu vērtspapīrošana, tai skaitā ar nosacījumu, ka šādas apliecības nepārsniedz 10 % no emitēto un vēl nedzēsto obligāciju nomināla. Šī iespēja tiek atcelta, jo tikai dažās dalībvalstīs segto obligāciju regulējums ļauj iekļaut ar mājokļu vai komerciālajiem hipotekārajiem kredītiem nodrošinātus vērtspapīrus. Šādu struktūru

izmantošanas apjoms samazinās, un tiek uzskatīts, ka tas lieki palielina segto obligāciju programmas sarežģītību.

Pārējās 129. panta normas tiek saglabātas.

Virsnodrošināšana

Ar ierosinātajiem grozījumiem tiek ieviesta jauna prasība par virsnodrošināšanas minimuma līmeni (nodrošinājuma apmērs, kas pārsniedz seguma prasības). Šis līmenis ir noteikts 2 % un 5 % apmērā atkarībā no seguma portfelī iekļautajiem aktīviem, balstoties uz nominālo aprēķināšanas metodi. Šis līmenis atbilst EBI ieteikumiem un ICF pētījuma rezultātiem. Lai gan tas ir zemāks nekā jaunie Bāzeles standarti, tas palielinātu produkta drošumu un paaugstinātu līmeni to dalībvalstu vairākumā, kurās nepieciešamais minimuma līmenis pašlaik ir zemāks.

Regulas (ES) Nr. 575/2013 496. panta atcelšana

496. pantā ir paredzēta kompetento iestāžu iespēja attiecībā uz konkrētām segtajām obligācijām atteikties no 129. panta 1. punkta d) apakšpunkta ii) punktā un f) apakšpunkta ii) punktā minētās 10 % robežvērtības.

Tā kā 129. panta 1. punkta d) apakšpunkta ii) punkts un f) apakšpunkta ii) punkts tiek atcelts, iespēja atkāpties no šīs robežvērtības nav nepieciešama. Tādēļ 496. pants tiek atcelts.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

**ar ko attiecībā uz riska darījumiem segto obligāciju veidā groza Regulu (ES)
Nr. 575/2013**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu¹,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu³,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013⁴ 129. pantā ir paredzēts konkrētos apstākļos segtajām obligācijām piemērojams preferenciāls režīms. Direktīvā (ES) 20xx/xx [PB ieraksta atsauci uz Direktīvu (ES) 20xx/xx par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza Direktīvu 2009/65/ES un Direktīvu 2014/59/ES] ir konkretizēti segto obligāciju pamatelementi un paredzēta kopīga segto obligāciju definīcija.
- (2) Komisija 2013. gada 20. decembrī aicināja Eiropas Banku iestādi (EBI) izstrādāt ieteikumus attiecībā uz Regulas (ES) Nr. 575/2013 129. pantā minēto riska svērumu atbilstīgumu. Kā teikts EBI atzinumā,⁵ minētās regulas 129. pantā izklāstītais preferenciālais riska svērumu režīms principā ir prudenciālās uzraudzības ziņā atbilstīgs režīms. Tomēr EBI ieteica papildus apsvērt iespēju papildināt Regulas (ES) Nr. 575/2013 129. pantā izklāstītās atbilstības prasības, lai tās aptvertu vismaz tādas jomas kā likviditātes riska mazināšana, virsnodrošināšana, kompetentās iestādes funkcija, kā arī pilnveidot spēkā esošās prasības par informācijas sniegšanu ieguldītājiem.⁶

¹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

³ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

⁵ Eiropas Banku iestādes atzinums par preferenciālu kapitāla režīmu segtajām obligācijām (EBA/Op/2014/04).

⁶ Ieteikumi EU COM 1-A–EU COM 1-D, kas izklāstīti Atzinumā EBA/Op/2014/04.

- (3) Ņemot vērā EBI atzinumu, ir lietderīgi grozīt Regulu (ES) Nr. 575/2013, pievienojot papildu prasības attiecībā uz segtajām obligācijām, tādējādi palielinot to segto obligāciju kvalitāti, kuras atbilst minētās regulas 129. pantā paredzētā preferenciālā kapitāla režīma piemērošanai.
- (4) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 129. panta 1. punkta trešo daļu kompetentās iestādes var daļēji atbrīvot no 129. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā noteikto prasību piemērošanas riska darījumiem, kuri atbilst kredītkvalitātes 1. pakāpei, un pieļaut riska darījumu, kas atbilst kredītkvalitātes 2. pakāpei, līdz pat 10 % apmērā no emitējošās finanšu iestādes emitēto un vēl nedzēsto segto obligāciju nomināla kopsummas. Tomēr šāds daļējs atbrīvojums ir izmantojams vienīgi pēc iepriekšējas apspriešanās ar EBI un vienīgi tad, ja attiecīgajās dalībvalstīs līdz ar kredītkvalitātes 1. pakāpes prasību piemērošanu var dokumentēt ievērojamas potenciālas koncentrācijas problēmas. Tā kā lielākajā daļā dalībvalstu (gan eurozonā, gan ārpus tās) kļūst arvien grūtāk ievērot ārējo kredītnovērtēšanas institūciju publiskotās prasības attiecībā uz riska darījumu atbilstību kredītkvalitātes 1. pakāpei, dalībvalstis, kurās atrodas lielākie segto obligāciju tirgi, šā atbrīvojuma piemērošanu uzskata par nepieciešamu. Lai vienkāršotu riska darījumu ar kredītiestādēm izmantošanu par nodrošinājumu segtajām obligācijām un lai risinātu šo jautājumu, ir nepieciešams grozīt Regulas (ES) Nr. 575/2013 129. panta 1. punktu. Tā vietā, lai kompetentajām iestādēm dotu iespēju atteikties no prasībām, ir lietderīgi ieviest noteikumu, ka riska darījumi ar kredītiestādēm, kuri atbilst kredītkvalitātes 2. pakāpei, ir atļauti apmērā, kas nepārsniedz 10 % no emitējošās finanšu iestādes emitēto un vēl nedzēsto segto obligāciju nomināla kopsummas, un tam nav nepieciešama apspriešanās ar EBI.
- (5) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 129. panta 1. punkta pirmās daļas d) apakšpunkta ii) punktu un f) apakšpunkta ii) punktu aizdevumi, kas nodrošināti ar prioritārajām ieguldījumu apliecībām, kuras emitējusi Francijas “Fonds Communs de Titrisation” vai līdzvērtīga vērtspapīrošanas struktūra, kas vērtspapīro riska darījumus ar mājokļu vai komerciālo nekustamo īpašumu, ir atbilstoši aktīvi, kuri var tikt izmantoti par segto obligāciju nodrošinājumu līdz pat 10 % apmērā no emitēto un vēl nedzēsto segto obligāciju nomināla (turpmāk “10 % robežvērtība”). Tomēr minētās regulas 496. pants dod kompetentajām iestādēm iespēju atteikties no šīs 10 % robežvērtības. Visbeidzot, tās pašas regulas 503. panta 4. punkts paredz, ka Komisija pārskata to, cik atbilstīga ir šī atkāpe, kas dod kompetentajām iestādēm iespēju atteikties no šīs 10 % robežvērtības. Komisija 2013. gada 22. decembrī lūdza EBI sniegt atzinumu šajā jautājumā. EBI 2014. gada 1. jūlijā norādīja, ka prioritāro ieguldījumu apliecību, kuras emitējusi Francijas “Fonds Communs de Titrisation” vai līdzvērtīga vērtspapīrošanas struktūra, un ar kurām vērtspapīroti riska darījumi ar mājokļu vai komerciālo nekustamo īpašumu, izmantošana par nodrošinājumu radītu bažas prudenciālās uzraudzības ziņā, jo segto obligāciju programmai, kas nodrošināta ar vērtspapīrošanas apliecībām, ir divslāņu struktūra, un tādējādi tā izraisītu pārredzamības nepietiekamību attiecībā uz seguma portfeļa kredītkvalitāti. Līdz ar to EBI ieteica pēc 2017. gada 31. decembra atcelt ar 10 % robežvērtību saistīto atkāpi attiecībā uz prioritārām vērtspapīrošanas apliecībām, kas pašlaik paredzēta Regulas (ES) Nr. 575/2013⁷ 496. pantā.
- (6) Vienīgi neliels skaits valstu segto obligāciju regulējumu pieļauj ar mājokļu vai komerciālo nekustamo īpašumu hipotēku nodrošināto vērtspapīru iekļaušanu. Šādu

⁷

Ieteikums EU COM 2, kas izklāstīts Atzinumā EBA/Op/2014/04.

struktūru izmantošanas apjoms samazinās; tiek arī uzskatīts, ka tās lieki palielina segto obligāciju programmu sarežģītību. Ir lietderīgi atteikties pavisam no šādu struktūru izmantošanas par atbilstošiem aktīviem. Tādēļ Regulas (ES) Nr. 575/2013 129. panta 1. punkta pirmās daļas d) apakšpunkta ii) punkts un f) apakšpunkta ii) punkts, kā arī minētās regulas 496. pants būtu jāsvītro.

- (7) Arī grupai (koncernam) kopīgas segto obligāciju struktūras, kas atbilst Regulas (ES) Nr. 575/2013 prasībām, ir tikušas izmantotas par atbilstošu nodrošinājumu saskaņā ar minētās regulas 129. panta 1. punkta pirmās daļas d) apakšpunkta ii) punktu un f) apakšpunkta ii) punktu. Grupai (koncernam) kopīgas segto obligāciju struktūras nerada papildu riskus no prudenciālās uzraudzības skatpunkta, jo tās neizvirza tādus pašus jautājumus par sarežģītību kā tādu aizdevumu izmantošana, kas nodrošināti ar prioritārajām ieguldījumu apliecībām, kuras emitējusi Francijas “Fonds Communs de Titrisation” vai līdzvērtīga vērtspapīrošanas struktūra un ar kurām vērtspapīro riska darījumus ar mājokļu vai komerciālo nekustamo īpašumu. Kā norāda EBI, segto obligāciju nodrošināšana ar šādām kopīgām segto obligāciju struktūrām būtu jāatļauj bez limitiem, kas piesaistīti emitējošās kredītiestādes emitēto un vēl nedzēsto segto obligāciju apmēram.⁸ Atbilstoši tam būtu jāgroza 129. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunkts, atceļot prasību par piemērojamo limitu – 15 % vai 10 % – attiecībā uz riska darījumiem ar kredītiestādēm grupai (koncernam) kopīgas segto obligāciju struktūrās. Šādas grupai (koncernam) kopīgas segto obligāciju struktūras reglamentē Direktīvas (ES) 20./.... [PB ieraksta atsauci uz Direktīvu (ES) par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza Direktīvu 2009/65/EK un Direktīvu 2014/59/ES] 9. pants.
- (8) Regulas (ES) Nr. 575/2013 129. panta 3. punktā ir noteikts, ka vērtēšanas principus attiecībā uz nekustamo īpašumu, ar ko nodrošina segtās obligācijas, kuri izklāstīti minētās regulas 229. panta 1. punktā, piemēro segtajām obligācijām, lai šīs obligācijas atbilstu preferenciāla režīma piemērošanas prasībām. Prasības par to aktīvu atbilstību, kurus izmanto par nodrošinājumu segtajām obligācijām, attiecas uz vispārīgām kvalitātes iezīmēm, kas nodrošina seguma portfeļa noturību, un tādēļ tās būtu jāiekļauj Direktīvas (ES) 20./... [PB ieraksta atsauci uz Direktīvu (ES) par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza Direktīvu 2009/65/EK un Direktīvu 2014/59/ES] tvērumā. Atbilstoši tam noteikumi par vērtēšanas metodiku arī būtu jāiekļauj minētās direktīvas tvērumā. Tādēļ Regulas (ES) Nr. 575/2013 124. panta 4. punkta a) apakšpunktā paredzētie regulatīvie tehniskie standarti nebūtu jāpiemēro attiecībā uz segto obligāciju atbilstības kritērijiem, kas izklāstīti minētās regulas 129. pantā. Tādēļ ir nepieciešams attiecīgi grozīt minētās regulas 129. panta 3. punktu.
- (9) Limiti attiecībā uz aizdevuma un nodrošinājuma (ķīlas) vērtības attiecību (turpmāk “ANVA”) ir nepieciešami, lai nodrošinātu segto obligāciju kredītkvalitāti. Regulas (ES) Nr. 575/2013 129. panta 1. punktā ir noteikti ANVA limiti attiecībā uz hipotekārajiem un kuģu aktīviem, tomēr tajā nav konkretizēts, kā šie limiti ir piemērojami, kas varētu radīt nenoteiktību. ANVA limiti būtu jāpiemēro kā elastīgi seguma limiti, kas nozīmē, ka, lai gan nepastāv limiti attiecībā uz pamatā esoša aizdevuma apmēru, šādu aizdevumu var izmantot par nodrošinājumu vienīgi attiecībā uz aktīviem noteikto ANVA limitu ietvaros. ANVA limits ir aizdevuma procentuālā daļa, kas tiek ņemta vērā saistību seguma prasībās. Tādēļ ir lietderīgi precizēt, ka

⁸

Turpat.

ANVA limiti attiecas uz to aizdevuma daļu, kas tiek ņemta vērā segtās obligācijas segumā.

- (10) Lai nodrošinātu lielāku skaidrību, būtu arī jāprecizē, ka ANVA limiti ir piemērojami visā aizdevuma pastāvēšanas laikā. Aktuālajā ANVA nebūtu jāmaina, bet jā saglabā kā limits 80 % apmērā no īpašuma vērtības mājokļa kredītiem un 60 % apmērā no īpašuma vērtības – komerciālo nekustamo īpašumu un kuģu finansēšanas aizdevumiem.
- (11) Lai vēl vairāk uzlabotu to segto obligāciju kvalitāti, kurām piemēro preferenciālo kapitāla režīmu, kas paredzēts Regulas (ES) Nr. 575/2013 129. pantā, uz šo preferenciālo režīmu būtu jāattiecinā virsnodrošināšanas minimuma līmenis, kas nozīmē nodrošinājuma apmēru, kas pārsniedz seguma prasības, kuras minētas Direktīvas (ES) 20./... [PB ieraksta atsauci uz Direktīvu (ES) par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza Direktīvu 2009/65/EK un Direktīvu 2014/59/ES] 15. pantā. Šādas prasības nolūks ir mazināt nozīmīgākos riskus, kas rodas emitenta maksātspējas vai noregulējuma gadījumā.
- (12) Viena no prasībām, ko ietver Regulas (ES) Nr. 575/2013 129. panta 7. punkts, ir tāda, ka kredītiestāde, kas iegulda segtajās obligācijās, vismaz reizi pusgadā saņem konkrētu informāciju par segtajām obligācijām. Pārredzamības prasības ir neatņemama daļa no segtajām obligācijām; tās paredz vienādu informācijas sniegšanas līmeni un dod ieguldītājiem iespēju veikt nepieciešamo riska novērtējumu, palielina salīdzināmību, pārredzamību un tirgus stabilitāti. Tādēļ ir lietderīgi nodrošināt, ka pārredzamības prasības attiecas uz visām segtajām obligācijām; to var panākt, šīs prasības iekļaujot Direktīvā (ES) 20./... [PB ieraksta atsauci uz Direktīvu (ES) par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza Direktīvu 2009/65/EK un Direktīvu 2014/59/ES] kā segto obligāciju vispārīgu strukturālo iezīmi. Atbilstoši tam Regulas (ES) Nr. 575/2013 129. panta 7. punkts būtu jāsvītro.
- (13) Segtās obligācijas ir ilgtermiņa finansēšanas instruments; tās emitē ar vairākus gadus ilgu atmaksas grafiku. Tādēļ ir nepieciešams nodrošināt, ka netiek traucēta to segto obligāciju apgrozība, kuras emitētas pirms 2007. gada 31. decembra vai pirms [PB ieraksta šīs regulas piemērošanas sākumdienu]. Lai sasniegtu šo mērķi, segtajām obligācijām, kas emitētas pirms 2007. gada 31. decembra, būtu jāpaliek atbrīvotām no prasībām, kas Regulā (ES) Nr. 575/2013 noteiktas attiecībā uz atbilstošiem aktīviem, virsnodrošināšanu un aizstājējaktīviem. Turklāt citas segtās obligācijas, kas atbilst Regulas (ES) Nr. 575/2013 129. panta prasībām un kas emitētas pirms [PB ieraksta šīs regulas piemērošanas sākumdienu], būtu jāatbrīvo no prasībām par virsnodrošināšanu un aizstājējaktīviem un līdz to beigu termiņam būtu jāturpina uzturēt to atbilstību minētajā regulā izklāstītajam preferenciālajam režīmam.
- (14) Šī regula būtu jāpiemēro kopsakarā ar [PB ieraksta atsauci uz Direktīvu (ES) par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza Direktīvu 2009/65/EK un Direktīvu 2014/59/ES]. Lai nodrošinātu to, ka konsekventi tiek piemērots jaunais regulējums attiecībā uz segto obligāciju emisijas strukturālajām iezīmēm un grozītās prasības attiecībā uz preferenciālo režīmu, šīs regulas piemērošanas sākumdienu būtu jāatliek, lai tā sakristu ar datumu, no kura dalībvalstīm ir jāpiemēro normas, ar kurām transponē minēto direktīvu.
- (15) Tādēļ Regula (ES) Nr. 575/2013 būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Grozījumi Regulā (ES) Nr. 575/2013

Regulu (ES) Nr. 575/2013 groza šādi:

1. Regulas 129. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu groza šādi:

i) punkta pirmo daļu groza šādi:

— ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

“Lai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 20xx/xxxx* [PB ieraksta atsauci uz Direktīvu (ES) par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza Direktīvu 2009/65/EK un Direktīvu 2014/59/ES] 2. pantā minētajām segtajām obligācijām varētu piemērot 4. un 5. punktā izklāstīto preferenciālo režīmu, tām ir jāatbilst prasībām, kas izklāstītas šā panta 3., 3.a un 3.b punktā, un jābūt nodrošinātām ar jebkuru no šādiem atbilstošajiem aktīviem:

* [PB ieraksta atsauci uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 20xx/xx par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza Direktīvu 2009/65/ES un Direktīvu 2014/59/ES (OV C [...], [...], [...]. lpp.)].”;

— punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“c) riska darījumi ar kredītiestādēm, kuri atbilst kredītkvalitātes 1. pakāpei vai kredītkvalitātes 2. pakāpei, kā izklāstīts šajā nodaļā.”;

— punkta d) apakšpunkta ii) punktu svītrot;

— punkta f) apakšpunkta ii) punktu svītrot;

ii) punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Šā punkta pirmās daļas c) apakšpunkta vajadzībām riska darījumus, kas rodas, pārskaitot un pārvaldot ar prioritāro ieguldījumu apliecību vai parāda vērtspapīru īpašumu nodrošinātu aizņēmumu parādnieku maksājumus vai ar tiem saistītus no likvidācijas iegūtus naudas līdzekļus, neiekļauj šajos punktos minēto limitu aprēķinā.”;

iii) punkta trešo daļu svītrot;

b) iekļauj šādu 1.a, 1.b un 1.c punktu:

“1.a Šā panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta vajadzībām:

a) attiecībā uz riska darījumiem ar kredītiestādēm, kuri atbilst kredītkvalitātes 1. pakāpei, riska darījumi nepārsniedz 15 % no emitējošās kredītiestādes emitēto un vēl nedzēsto segto obligāciju nomināla kopsummas;

b) attiecībā uz riska darījumiem ar kredītiestādēm, kuri atbilst kredītkvalitātes 2. pakāpei, riska darījumi nepārsniedz 10 % no emitējošās kredītiestādes emitēto un vēl nedzēsto segto obligāciju nomināla kopsummas;

c) kopumā riska darījumi ar kredītiestādēm, kuri atbilst kredītkvalitātes 1. vai 2. pakāpei, nepārsniedz 15 % no emitējošās kredītiestādes emitēto un vēl nedzēsto segto obligāciju nomināla kopsummas.

Šo punktu nepiemēro segto obligāciju izmantošanai par atbilstīgu nodrošinājumu, kā paredzēts Direktīvas (ES) 20xx/xxxx [PB ieraksta atsauci uz Direktīvu (ES) par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza Direktīvu 2009/65/EK un Direktīvu 2014/59/ES] 9. pantā.

1.b Šā panta 1. punkta d) apakšpunkta i) punkta vajadzībām 80 % limits attiecas uz to aizdevuma daļu, kas iekļauta segtajām obligācijām piesaistītajā saistību segumā, un to piemēro visā aizdevuma pastāvēšanas laikā.

1.c Šā panta 1. punkta f) apakšpunkta i) punkta un g) apakšpunkta vajadzībām 60 % limits attiecas uz to aizdevuma daļu, kas iekļauta segtajām obligācijām piesaistītajā saistību segumā, un to piemēro visā aizdevuma pastāvēšanas laikā.”;

c) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Attiecībā uz segtajām obligācijām, kuru nodrošinājumam izmantots nekustamais īpašums atbilstoši šai regulai, ievēro 208. pantā noteiktās prasības.”;

d) pievieno šādu 3.a un 3.b punktu:

“3.a Papildus tam, ka segtās obligācijas jānodrošina ar 1. punktā minētajiem atbilstošajiem aktīviem, tām piemēro arī virsnodrošināšanu, kas definēta Direktīvas (ES) 20xx/xxx [PB ieraksta atsauci uz Direktīvu (ES) par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza Direktīvu 2009/65/EK un Direktīvu 2014/59/ES] 3. panta 12. punktā, vismaz 5 % apmērā.

Šā punkta pirmās daļas vajadzībām visu seguma portfelī iekļauto aktīvu nomināla kopsumma ir vienāda ar vismaz tādu pašu vērtību kā emitēto un vēl nedzēsto segto obligāciju nomināla kopsumma (turpmāk “nomināla princips”), un tā sastāv no 1. punktā minētajiem atbilstošajiem aktīviem.

Uz aktīviem, kas iekļauti virsnodrošināšanas minimuma līmenī, neattiecas riska darījumu lieluma limiti, kas noteikti 1. punkta pirmās daļas b) un c) apakšpunktā, un tos neņem vērā, aprēķinot šos limitus.

Kompetentās iestādes, kas izraudzītas saskaņā ar Direktīvas (ES) 20xx/xxx [PB ieraksta atsauci uz Direktīvu (ES) par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza Direktīvu 2009/65/EK un Direktīvu 2014/59/ES] 18. panta 2. punktu, var izlemt uz segtajām obligācijām attiecināt zemāku virsnodrošināšanas minimuma līmeni, ja vien ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) virsnodrošināšanas aprēķins ir balstīts uz modeli, kurā tiek ņemti vērā attiecinātie aktīvu riska svērumi, vai uz modeli, kurā aktīvu vērtēšana ir atkarīga no hipotekārās vērtības, kas definēta 4. panta 1. punkta 74) apakšpunktā;

b) virsnodrošināšanas minimuma līmenis nevar būt zemāks par 2 % (izmantojot nomināla principu).

3.b Atbilstošos aktīvus, kas minēti 1. punktā, var iekļaut seguma portfelī kā aizstājējaktīvus, kas definēti Direktīvas (ES) 20xx/xxx [PB ieraksta atsauci uz Direktīvu (ES) par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza Direktīvu 2009/65/EK un Direktīvu 2014/59/ES] 3. panta 11. punktā, primārajiem aktīviem, kas definēti minētās direktīvas 3. panta 10. punktā, ievērojot šā panta 1. punktā noteiktos limitus attiecībā uz kredītkvalitāti un riska darījumu lielumu.”;

e) panta 6. un 7. punktu aizstāj ar šādiem:

“6. Segtajām obligācijām, kas emitētas pirms 2007. gada 31. decembra, nepiemēro 1., 3., 3.a un 3.b punkta prasības. Tām līdz to termiņa sasniegšanai var piemērot preferenciālo režīmu saskaņā ar 4. un 5. punktu.

7. Šā panta 3.a un 3.b punkta prasības neattiecas uz segtajām obligācijām, kas emitētas pirms [PB ieraksta šīs grozošās regulas piemērošanas sākumdienu]. Tām līdz to beigu termiņa sasniegšanai var piemērot preferenciālo režīmu saskaņā ar 4. un 5. punktu.”;

2) regulas 416. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktu aizstāj ar šādu:

“ii) tie ir obligācijas, kas minētas Direktīvas (ES) 20xx/xxxx [PB ieraksta atsauci uz Direktīvu (ES) par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza Direktīvu 2009/65/ES un Direktīvu 2014/59/ES] 2. pantā, bet kas nav šā apakšpunkta i) punktā minētās obligācijas;”;

3) regulas 425. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Iestādes sniedz pārskatus par savām likviditātes ienākošajām naudas plūsmām. Ierobežotās likviditātes ienākošās naudas plūsmas ir likviditātes ienākošās naudas plūsmas, kas nepārsniedz 75 % no likviditātes izejošajām naudas plūsmām. Finanšu iestādes var šo limitu nepiemērot likviditātes ienākošajām naudas plūsmām no noguldījumiem citā finanšu iestādē, kuras atbilst 113. panta 6. vai 7. punktā paredzētā režīma piemērošanai. Finanšu iestādes var šo limitu nepiemērot likviditātes ienākošajām naudas plūsmām, kuras sastāv no aizņēmēju un obligāciju ieguldītāju maksājamās naudas saistībā ar hipotekāro kreditēšanu, kas finansēta ar obligācijām, kuras atbilst 129. panta 4., 5. vai 6. punktā izklāstītā režīma piemērošanai, vai ar segtajām obligācijām, kas minētas Direktīvas (ES) 20xx/xxxx [PB ieraksta atsauci uz Direktīvu (ES) par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza Direktīvu 2009/65/ES un Direktīvu 2014/59/ES] 2. pantā. Finanšu iestādes var šo limitu nepiemērot ienākošajām naudas plūsmām no attīstību veicinošiem aizdevumiem, ko finanšu iestādes piešķir kā starpnieki. Saņēmusi iepriekšēju atļauju no kompetentās iestādes, kas atbildīga par individuālo uzraudzību, finanšu iestāde var šo limitu pilnā apmērā vai daļēji nepiemērot ienākošām naudas plūsmām, ja to sniedzējs ir finanšu iestādes mātesiestāde vai meitasiestāde vai tās pašas mātesiestādes cita meitassabiedrība vai ja tam ar minēto finanšu iestādi ir saistība Direktīvas 83/349/EEK 12. panta 1. punkta izpratnē.”;

4) regulas 427. panta 1. punkta b) apakšpunkta x) punktu aizstāj ar šādu:

“x) saistības, kuras izriet no emitētiem vērtspapīriem, kas atbilst 129. panta 4. vai 5. punktā izklāstītā režīma piemērošanai vai kas minēti Direktīvas (ES) 20xx/xxxx [PB ieraksta atsauci uz Direktīvu (ES) par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza Direktīvu 2009/65/ES un Direktīvu 2014/59/ES] 2. pantā;”;

5) regulas 428. panta 1. punkta h) apakšpunkta iii) punktu aizstāj ar šādu:

“iii) ar saskaņotu finansējumu (pastarpināts finansējums), izmantojot obligācijas, kas atbilst 129. panta 4. vai 5. punktā izklāstītā režīma piemērošanai, vai izmantojot obligācijas, kuras minētas Direktīvas (ES) 20xx/xxxx [PB ieraksta atsauci uz Direktīvu (ES) par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza Direktīvu 2009/65/ES un Direktīvu 2014/59/ES] 2. pantā;”;

6) regulas 496. pantu svītros;

7) regulas III PIELIKUMA 6. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“c) tie ir segtās obligācijas, kas minētas Direktīvas (ES) 20xx/xxxx [PB ieraksta atsauci uz Direktīvu (ES) par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko

groza Direktīvu 2009/65/ES un Direktīvu 2014/59/ES] 2. pantā, bet kas nav šā apakšpunkta b) punktā minētās obligācijas.”.

2. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no [datums, no kura dalībvalstīm ir jāpiemēro normas, ar kurām transponē Direktīvu (ES) .../... par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza Direktīvu 2009/65/ES un Direktīvu 2014/59/ES].

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*